

Sygn. akt I C 1510/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia, 22 marca 2017r.

Sąd Rejonowy w Oleśnicy, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący **SSR Agnieszka Ostrowska-Gołąbek**

Protokolant Ewelina Grudzień-Wuczowska

po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2017r. w Oleśnicy sprawy

Przy udziale stron:

powód **A. G.**

pozwany **(...) S.A. z/s w W.**

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej **(...) S.A. z/s**

w W. na rzecz powoda **A. G.** kwotę **15.576,75zł (piętnaście tysięcy pięćset siedemdziesiąt sześć 75/100) złotych** wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 16.02.2014r. do dnia 31.12.2015r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 01.01.2016r. do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.670,61zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje powodowi aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w O.) kwotę 25,10zł tytułem wydatków budżetowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa;

V. nakazuje stronie pozwanej aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w O.) kwotę 253,70zł tytułem wydatków budżetowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Z./

1. (...)

22.03.2017r.

Sygn. akt. I C 1510/14

UZASADNIENIE

Powód A. G. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty od strony pozwanej (...) S.A. z/s w W. na swoją rzecz kwoty 17 073,96 zł tytułem dopłaty za szkodę komunikacyjną wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 11.02.2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska powód wskazał, że w dniu 10.01.2014r. ok. godz.16:30 w miejscowości D. doszło do zdarzenia drogowego w wyniku, którego uszkodzeniu uległ samochód marki B. o nr rej. (...), będący własnością A.

G.. Powód podał, iż sprawca zdarzenia posiadał zawartą ze stroną pozwaną umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Powód wskazał, iż szkoda została zgłoszona stronie pozwanej, a ta w wyniku przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego przyjęła swoją odpowiedzialność i na podstawie kalkulacji naprawy wyliczyła wysokość szkody w opraciu o kosztorys audatex na kwotę 8477,09 zł i taką też sumę wypłacił poszkodowanemu. Powód podniósł, że nie zgadzał się ze sporządzoną przez stronę pozwaną kalkulacją naprawy oraz

kwotą odszkodowania. Dlatego też zlecił niezależnemu rzeczoznawcy samochodowemu dokonanie profesjonalnej wyceny kosztów naprawy pojazdu. Z wyceny tej wynika, że koszt naprawy pojazdu wynosi 22 918,85 zł. Powód poniósł koszty przeprowadzonej wyceny na kwotę 369 zł. Porównując obie kalkulacje zauważyć należy, iż pozwany zaniżył stawkę za jedną jednostkę czasową roboczogodziny -70 złotych, podczas gdy w rzeczywistości stawka ta wynosi pomiędzy 120-160 złotych. Ponadto pozwany zastosował urealnienie na części zamienne w wysokości 55%. Do uszczerbku majątkowego doznanego przez poszkodowanego należy zaliczyć również koszty najmu pojazdu zastępczego na czas niemożności korzystania z własnego środka transportu. Poszkodowany zawarł bowiem umowę najmu pojazdu zastępczego na czas 23 dni. Przedstawiona stronie pozwanej faktura Vat na kwotę 4526,40 złotych została opłacona jedynie w części, tj. na kwotę 2263,20 złotych. W tym okresie powód nie miał możliwości skorzystania z innego pojazdu znajdującego się w jego posiadaniu i nadającego się do wykorzystania. Stąd też najem pojazdu stał się wydatkiem celowym i ekonomicznie uzasadnionym w przypadku pojazdu zastępczego o zasadniczo podobnej klasie do pojazdu zniszczonego lub uszkodzonego, jeżeli stawki czynszu najmu odpowiadają stawkom obowiązującym na lokalnym rynku, a poszkodowany korzystał z pojazdu zastępczego w czasie remontu pojazdu lub w okresie niezbędnym do zakupu innego pojazdu do realizacji czynności życia codziennego. Zdaniem powoda zastosowane w kalkulacji pozwanego kryteria oraz jej wynik i brak uregulowania należności za najem pojazdu zastępczego stoją w sprzeczności z istotą funkcji kompensacyjnej odszkodowania majątkowego.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) S.A. z/s w W., wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska strona pozwana wskazała, że na podstawie dokonanego przez poszkodowanego zgłoszenia szkody przeprowadziła postępowanie likwidacyjne, w wyniku którego ustaliła wysokość szkody w pojeździe na kwotę 8477,09 zł, zaś wynajem pojazdu na sumę 2263,20 zł. Pozwany wyjaśnił, iż z uwagi na brak dowodu na poniesienie kosztów naprawy pojazdu przyjął w kalkulacji oryginalne części zamienne oraz wolnorynkowe średnie stawki naprawy, zaś w odniesieniu do najmu –średnie stawki najmu z rejonu zamieszkania powoda. Ze względu na brak jakichkolwiek dowodów potwierdzających ceny zakupionych części do naprawy uszkodzonego pojazdu, wiek pojazdu i znaczne różnice w cenie części nowych, strona pozwana przyjęła wskaźnik uśredniający ceny części, przy czym amortyzacja części w ramach procedur pozwanego dotyczy wyłącznie części, które ulegają normalnemu zużyciu w czasie eksploatacji. Strona pozwana podniosła, iż powód nie wykazał, że okres eksploatacji uszkodzonych w kolizji elementów nie spowodował ich zużycia. Nadto pozwany podkreślił, iż wyraził dekalrację pokrycia kosztów naprawy w rzeczywistej wysokości, jednakże powód nie przedstawił dowodu na poniesienie takich kosztów, w to miejsce przedkładając jedynie wyliczenie rzeczoznawcy. Zdaniem ubezpieczyciela wypłacone odszkodowanie pozwala na przywrócenie pojazdu do stanu poprzedniego, tym bardziej, iż koszty naprawy powinny być celowe i ekonomicznie uzasadnione, a takich walorów nie posiadają koszty wskazane w opinii wykonanej na zlecenie powoda. W ocenie ubezpieczyciela bezpodstawne jest roszczenie o dopłatę do kosztu najmu pojazdu zastępczego. Pozwany wskazał, iż nie kwestionuje okresu najmu-23 dni, jednakże wskazana stawka dzienna na poziomie 160 złotych netto jest rażąco wygórowana. Strona pozwana zakwestionowała również początkową datę naliczania odsetek, wskazując, iż powód zgłosił szkodę w pojeździe w dniu 15 stycznia 2014r., odszkodowanie zostało wypłacone w dniu 06 lutego 2014r. (koszty naprawy) oraz w dniu 10 marca 2014r. (koszty najmu), wobec powyższego strona pozwana nie pozostawała w opóźnieniu.

W toku postępowania dowodowego u s t a l o n o n a s t ę p u j ą c y
s t a n f a k t y c z n y:

W dniu 10.01.2014 r. w miejscowości D., kierujący samochodem marki D. (...) o nr rej. (...) nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu na skrzyżowaniu i doprowadził do zderzenia z pojazdem marki B. o nr rej. (...) będącego własnością A. G.. Sprawca kolizji ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej.

/dowód: zgłoszenie szkody z dnia 15 stycznia 2014r. w aktach szkody w załączeniu/

Szkoda została zgłoszona u strony pozwanej jako podmiotu odpowiedzialnego w dniu 15 stycznia 2014r. w celu przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego oraz wypłaty należnego odszkodowania. W ramach likwidacji szkody z OC strona pozwana dokonała wyceny kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu na kwotę 8477,09 zł i i taka też suma została wypłacona poszkodowanemu. Wyceny kosztów naprawy pojazdu dokonano w oparciu o kosztorys sporządzony w systemie A. nr (...).

/dowód:kalkulacja naprawy w aktach szkody, pismo (...) z dnia 06 lutego 2014r. dotyczące wysokości przyznanego odszkodowania k- 13/

W dniu 15 stycznia 2014r. powód A. G. zawarł z (...) W. B. umowę najmu pojazdu osobowego marki V. (...). Okres najmu trwał 23 dni (od 15 stycznia 2014r. do 07 lutego 2014r.), zaś dzienna stawka wynajmu pojazdu wynosiła 160 złotych netto. Powód przedłożył stronie pozwanej fakturę Vat dotyczącą najmu w/w pojazdu na kwotę 4526,40 złotych brutto.

Ubezpieczyciel decyzją z dnia 10 marca 2014r. przyznał powodowi kwotę 2263,20 złotych.

/dowód: umowa najmu z dnia 15 stycznia 2014r. k-25, decyzja z dnia 10 marca 2014r. k-28/

Powód zakwestionował wysokość wypłaconego odszkodowania i zwrócił się do niezależnego rzeczoznawcy o opracowanie kalkulacji naprawczej samochodu uszkodzonego w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 15.01.2014 r. Sporządzona przez rzeczoznawcę mgr inż. A. W. opinia nr (...) z dnia 22.05.2014 r. określała całkowity koszt naprawy samochodu na kwotę 22 918,85 złotych brutto.

W związku z wykonaniem tejże opinii rzeczoznawca wystawił fakturę na kwotę 369 złotych.

/dowód:opinia nr (...) z dnia 22.05.2014 r. k-23/

W nin. sprawie opracowana została opinia przez biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej mgr inż. W. K. na okoliczność wysokości szkody poniesionej przez powoda na skutek zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki B. (...), kosztów naprawy pojazdu z uwzględnieniem oryginalnych części zamiennych i obowiązujących stawek roboczogodziny, a także na okoliczność wskazania przez biegłego dziennej stawki kosztu najmu pojazdu zastępczego ze wskazaniem , że powód wynajmował samochód marki V. (...), obowiązującej w styczniu 2014r. , przy założeniu, iż okres najmu trwał 23 dni.

W swojej opinii biegły ustalił koszt naprawy rzeczowego pojazdu na kwotę 21 421,64 złotych brutto i w tym celu biegły sporządził kalkulację naprawy za pomocą systemu A.. Jednocześnie biegły wskazał, iż przedstawiona przez powoda stawka za wynajem samochodu zastępczego nie jest stawką zawyżoną. W większości firm zajmujących się wypożyczaniem samochodów, dobowy koszt wynajęcia auta porównywalnego z samochodem wynajętym przez powoda był wyższy, niż to wynika z treści przedstawionej przez niego opinii.

W swojej opinii biegłych przeanalizował kalkulację naprawy sporządzoną przez pracownika ubezpieczyciela wskazując jakie elementy uszkodzonego pojazdu zostały zakwalifikowane do wymiany, do naprawy oraz do lakierowania. Biegły wyjaśnił, iż wyliczając szkody pracownik (...) kierował się następującymi zasadami: ceny części zamiennych-do rozliczenia kosztów naprawy przyjęto ceny tak oryginalnych , jak i alternatywnych części zamiennych urealnione o 55% ich wartości katalogowej, w przypadku robocizny przyjęto stawkę 70 złotych netto za 1 roboczogodzinę czynności

mechanicznych, blacharskich i lakierniczych, w przypadku kosztu materiałów lakierniczych określono tenże koszt na poziomie 67% ich wartości katalogowej.

Analizując z kolei koszt naprawy pojazdu przedstawiony przez powoda biegły wskazał, iż rzeczoznawca działający na zlecenie powoda przyjął stawki za roboczogodzinę czynności blacharskich, lakierniczych i mechanicznych w wysokości 150 złotych, a do wyliczenia kosztu naprawy pojazdu zastosował ceny oryginalnych części zamiennych (producent B.) bez amortyzacji oraz pełną, katalogową wartość materiałów lakierniczych (100%).

W kalkulacji kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu powoda biegły przyjął: stawkę za roboczogodzinę czynności naprawczych w zakresie mechaniki, blacharstwa i lakiernictwa w wysokości 120 złotych. Według biegłego były to stawki stosowane w chwili zaistnienia szkody- styczeń 2014r. w większości autoryzowanych zakładów naprawczych z terenu W. i okolic oraz dobrze wyposażonych i świadczących usługi na wysokim poziomie technicznym zakładów nieautoryzowanych. Biegły wyjaśnił, iż przyjął 100% kosztów materiałów lakierniczych zastosowanych do lakierowania wymienionych i naprawionych części pojazdu. Biegły wskazał, iż nie widzi technicznych podstaw do tego, aby określając koszt lakierowania zastosować 67% „współczynnik odchylenia” na materiały lakiernicze jak uczynił to pozwany. Koszt tych materiałów określony przez systemy eksperckie odzwierciedla bowiem rzeczywiste koszty lakierowania pojazdu wynikające z dobrych materiałów lakierniczych, fachowych lakierników oraz technologii lakierowania opartej na wytycznych producenta pojazdu.

Odnosząc się natomiast do kosztu najmu pojazdu zastępczego, biegły wyjaśnił, iż samochód, który wynajął powód –V. (...) jest samochodem o nadwoziu typu „bus” , tymczasem samochód powoda (B. (...)) zaliczany jest do samochodów segmentu E, a więc pojazdów klasyfikowanych pomiędzy autami klasy średniej, a luksusowymi. Należy więc stwierdzić, w ocenie biegłego, iż korzystając z pojazdu zastępczego powód wynajął samochód o gorszym standardzie , a tym samym niższym koszcie wynajmu niż ten , który stanowił jego własność. W swojej opinii biegły przedstawił stawki dobowych cen wynajmu samochodów –B. (...) oraz O. (...), tj. auta porównywalnego z samochodem wynajętym przez powoda. Koszt wynajmu pojazdu marki B. (...) wynosił od 430 złotych w przedziale 15-29 dni, zaś O. (...) -212 złotych za czas najmu trwający od 15-29 dni. Z danych tych wynika, że koszt wynajmu pojazdu typu bus jest ponad dwukrotnie wyższy , niż samochodu marki B. (...). Biegły wskazał także, iż telefonicznie ustalił koszt wynajęcia samochodu typu bus na okres 23 dni:-pracownik firmy (...) stwierdził, iż dobowy wynajem busa marki O. (...) to 299 złotych brutto, -w firmie (...) wynajem siedmio-osobowego samochodu typu V. to kwota 160 złotych brutto, -zaś w firmie (...) wynajem samochodu typu V. to minimum 250 złotych brutto. Biegły wyjaśnił, iż praktycznie wszyscy rozmówcy twierdzili , iż cena wynajmu samochodów od stycznia 2014r. praktycznie nie uległa zmianie , a wzrost ilości firm konkurencyjnych mógł nawet spowodować nieznaczny spadek tych cen. Powyższe ustalenia, zdaniem biegłego, pozwalają na stwierdzenie, iż przedstawiony przez powoda dobowy koszt wynajmu samochodu marki V. (...) nie jest kosztem zawyżonym, a określona w umowie stawka za wynajem auta jest stawką niską.

/dowód: opinia biegłego W.

K. k-80/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd dokonał ustaleń faktycznych opierając się na dowodach w postaci opinii biegłego sądowego, a także dokumentów, których autentyczność i prawidłowość nie były przez strony kwestionowane. W szczególności Sąd wziął pod uwagę opinię główną biegłego sądowego W. K. z zakresu techniki samochodowej, w zakresie w jakim wskazywała ona wysokość kosztów naprawy pojazdu marki B. (...), a także dziennej stawki pojazdu wynajętego przez powoda w związku z uszkodzeniem jego auta obowiązującej w styczniu 2014r. Opinię tą Sąd uznał za rzetelną i wiarygodną, której wniosków końcowych nie kwestionowała żadna ze stron postępowania.

W niniejszej sprawie powód A. G. domagał się od strony pozwanej – (...) S.A. jako udzielającego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej właściciela pojazdu marki D. (...) dalszej zapłaty kwoty, tj. 17 073,69 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 lutego 2014r. tytułem odszkodowania, w tym kosztami ekspertyzy wydanej przez niezależnego rzeczoznawcę na zlecenie powoda, a także nieuregulowanymi przez towarzystwo ubezpieczeń kosztami najmu pojazdu zastępczego.

Bezspornym w niniejszej sprawie był fakt, że sprawcą wypadku- właściciela pojazdu marki D. (...), łączyła ze stroną pozwaną umowa ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej. Poza sporem pozostawała także okoliczność, że w dniu 10 stycznia 2014r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której strona pozwana wypłaciła właścicielowi pojazdu odszkodowanie. Sporna natomiast pozostawała kwestia wysokości kosztów naprawy pojazdu powoda oraz dobową stawka za wynajem pojazdu zastępczego (przy jednoczesnym niekwestionowaniu przez stronę pozwaną czasu trwania najmu), a w związku z tym ewentualna wypłata dalszego odszkodowania.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego świadczenia w razie zajścia przewidzianego umową wypadku. W przedmiotowej sprawie strona pozwana ponosiła odpowiedzialność za skutki zdarzenia, w wyniku którego powód poniósł szkodę. Sąd podzielił twierdzenia powoda, że sam fakt uszkodzenia pojazdu spowodował powstanie u powoda szkody majątkowej, która podlegała naprawieniu według zasad określonych w art. 363 k.c., a w wypadku odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń – również według zasad określonych w § 2 tego przepisu. Szkodą ta może być rozumiana z jednej strony jako różnica pomiędzy wartością pojazdu przed zdarzeniem i po zdarzeniu, a z drugiej strony jako wartość wszystkich prac i części zamiennych umożliwiających przywrócenie pojazdu do stanu pierwotnego. Sąd przyjął jako wyznacznik wysokości szkody koszt naprawy rzeczowego pojazdu. Obowiązek naprawienia szkody nie jest więc uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierzał ją naprawić, jak również nie jest uzależniony od wykazania przez poszkodowanego wysokości szkody komunikacyjnej stwierdzonej fakturą (por. wyrok SN z dnia 07.08.2003r., IV CKN 387/01, LEX nr 141410).

Strona pozwana przyznała powodowi A. G. odszkodowanie w wysokości 8477,09 złotych, dokonując uprzednio kalkulacji kosztów naprawy rzeczowego pojazdu. Powód nie zgodził się z wartością przyznanego odszkodowania, uznając, iż jego wysokość została zaniżona.

Rozstrzygając tę kwestię Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej W. K. z dnia 30 września 2016r. W ocenie Sądu opinia jest jasna, czytelna i rzeczowa oraz w pełni odnosi się do treści zlecenia powierzonemu biegłemu.

Biegły ustalił koszt naprawy uszkodzonego samochodu przy założeniu wykonania naprawy w autoryzowanym zakładzie specjalistycznym, z użyciem oryginalnych części zamiennych producenta pojazdu na kwotę 21 421,64 brutto. Ponadto biegły w sposób klarowny wyjaśnił w jaki sposób ustalił koszt naprawy pojazdu i jakie dane wziął pod uwagę, dysponując w tym zakresie kosztorysem sporządzonym przez ubezpieczyciela, jak i wykonanym na zlecenie powoda. Ponadto biegły opisał rodzaj uszkodzeń rzeczowego samochodu, wskazał elementy wymagające lakierowania, naprawy, wymiany oraz wyjaśnił wysokość stawki roboczogodziny. Zdaniem Sądu sporządzona opinia nie budzi wątpliwości co do konieczności wykonania naprawy pojazdu z uwzględnieniem w/w danych, stawek i części, jakie opisał biegły mgr inż. W. K.. Tym samym kwota 21 421,64 złotych brutto ustalona przez biegłego jako koszt naprawy z uwzględnieniem oryginalnych części zamiennych i naprawy pojazdu w autoryzowanym serwisie obsługi jest kwotą właściwie ustaloną, oddającą wartość szkody poniesionej przez właściciela pojazdu. Ponadto biegły klarownie przedstawił i uzasadnił swoje stanowisko w zakresie obowiązującej w dacie zawarcia umowy stawki najmu pojazdu udostępnionego poszkodowanemu przez okres 23 dni. Biegły porównał stawki obowiązujące w spornym okresie w różnych firmach zajmujących się najmem pojazdów, nadto biegły wziął pod uwagę samochody tej samej klasy co pojazd wynajmowany przez poszkodowanego, w konsekwencji podając, iż stawka w wysokości 160 złotych, jaka obowiązywała w firmie (...) za wynajęcie pojazdu marki V. (...) była stawką niską. W tych okolicznościach Sąd uznał,

iż strona pozwana winna uregulować pozostałą sumę wynikającą z faktury Vat (...)r. opiewającą w całości na kwotę (...),40, z czego ubezpieczyciel wypłacił sumę 2263,20 złotych.

Sąd zgodził się również ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 20 października 1972, II CR 425/72, który stanowi, że „w wypadku uszkodzenia rzeczy w stopniu umożliwiającym przywrócenie jej do stanu poprzedniego osoba odpowiedzialna za szkodę obowiązana jest zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe, ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego rzeczy uszkodzonej, do których to wydatków należy zaliczyć także koszt nowych części i innych materiałów, jeżeli ich użycie było niezbędne do naprawienia uszkodzonej rzeczy”.

Jednocześnie Sąd obciążył stronę pozwaną obowiązkiem zwrotu kwoty 369 złotych stanowiącej poniesiony przez powoda koszt kalkulacji naprawy pojazdu marki B. wykonanej na jego zlecenie. Zgodnie bowiem z uchwałą SN z dnia 2004.05.18 III CZP 24/04 OSNC 2005/7-8/117 odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów może - stosownie do okoliczności sprawy - obejmować także koszty ekspertyzy wykonanej na zlecenie poszkodowanego. Wykonanie opinii na zlecenie powoda było bowiem niezbędne dla prawidłowego wyliczenia wartości szkody w uszkodzonym pojeździe i wskazania wartości przedmiotu sporu. Wobec powyższego powodowi należy się suma : $21\,421,64 - (...) + 369 + (...),20 = 15.576,75$ złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 16 lutego 2014r. (30 dni od daty zgłoszenia szkody).

Orzeczenie o kosztach oparto na treści art. 100 kpc. Koszty powoda to kwota 4271 złotych ,zaś koszty strony pozwanej to suma 2400 złotych. Powód wygrał sprawę w 91%, a tym samym powodowi należy się zwrot kosztów w wysokości 3670,61 złotych (91% z 4271 złotych -216 złotych) . Nadto każdą ze stron Sąd obciążył obowiązkiem uiszczenia wydatków na rzecz Skarbu Państwa, biorąc pod uwagę stopień w jakim każda ze stron przegrała sprawę.